REZOLUȚIA (UE) 2022/1747 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 4 mai 2022

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Europene de Mediu (AEM) aferent exercițiului financiar 2020

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Europene de Mediu aferent exercițiului financiar 2020,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0113/2022),

A. întrucât, potrivit situației veniturilor și cheltuielilor sale ([1]), bugetul definitiv al Agenției Europene de Mediu („Agenția") aferent exercițiului financiar 2020 a fost de 89 649 723 EUR, ceea ce reprezintă o creștere cu 18,48 % față de bugetul pe 2019 datorată creșterii veniturilor externe alocate; întrucât rata inflației a fost de 0,7 % în Uniune în 2020; întrucât bugetul Agenției provine în principal de la bugetul Uniunii (75,29 %) și din contribuțiile furnizate în temeiul unui acord special pentru programul Copernicus (22,68 %);

B. întrucât, în raportul său privind conturile anuale ale Agenției Europene de Mediu pentru exercițiul financiar 2020 („raportul Curții"), Curtea de Conturi („Curtea") a declarat că a obținut asigurări rezonabile cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale Agenției și cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente,

Gestiunea bugetară și financiară

1. constată cu satisfacție că eforturile de monitorizare a bugetului din cursul exercițiului financiar 2020 au dus la o rată de execuție bugetară de 99,96 %, ceea ce reprezintă o ușoară scădere de 0,04 % față de exercițiul 2019; constată că rata de execuție a creditelor de plată a fost de 86,12 %, ceea ce reprezintă o scădere de 3,71 % față de exercițiul precedent;

2. atrage atenția asupra rolului determinant al Agenției în punerea la dispoziție a unor date de calitate privind starea mediului, care devin tot mai importante având în vedere enormele provocări cu care se confruntă Uniunea în combaterea schimbărilor climatice și a pierderii biodiversității; salută faptul că punctul de vedere al Agenției este luat în considerare de către toate instituțiile Uniunii și recomandă să i se confere comitetului științific al Agenției un rol de prim rang în calitate de consilier al Comisiei;

Performanța

3. află că Agenția raportează că a realizat ceea ce și-a propus să facă, depășind așteptările la indicatorii-cheie de performanță în 2020, cu toate riscurile și provocările pe care organizația a trebuit să le înfrunte din cauza pandemiei de COVID-19;

4. constată, în privința acțiunilor întreprinse în urma raportului de descărcare de gestiune pe 2019, că Agenția colaborează cu Comisia în efortul de a identifica sarcini pe care să le partajeze cu serviciile relevante ale Comisiei, evitându-se astfel suprapunerea sarcinilor; ia act de faptul că Agenția nu a identificat sarcini care s-ar suprapune cu cele ale altor agenții din Rețeaua agențiilor UE; reține că Agenția coordonează anumite sarcini și elaborează în comun anumite rapoarte cu alte agenții, cum ar fi Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA) și Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA);

([1]) JO C 114, 31.3.2021, p. 14.

5. constată, în privința acțiunilor întreprinse ca reacție la observațiile din raportul de descărcare de gestiune pe 2019 care semnalau anumite motive de nemulțumire față de rezultatele obținute în unele activități ale Agenției, că Agenția a preluat asupra sa sarcini în plus, ca Pactul verde european, cel de al 8-lea program de acțiune pentru mediu și finanțarea durabilă, pentru care nu a primit resurse și personal suficiente pentru a îndeplini obiectivele ambițioase înscrise în mandatul său; reține că Agenția a sprijinit direct implementarea Pactului verde european și a cadrului de politici privind clima și energia pentru 2030 prin mai multe activități și colaborare cu Comisia; constată, de asemenea, că Agenția a alocat personal operativ numai pentru realizarea acestor activități, ceea ce pune o presiune tot mai mare pe funcțiile sale de suport; invită Agenția să inițieze discuții cu Comisia, eventual prin Rețeaua agențiilor UE, să aducă în discuție aceste probleme și să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune despre evoluția situației în acest sens;

6. constată, în privința acțiunilor întreprinse ca reacție la observațiile din raportul de descărcare de gestiune pe 2019 privind rețeaua sa informatică, că Agenția începuse programe de digitalizare înainte de pandemia din 2020 și că, începând din martie 2020, aceste programe au fost accelerate de restricțiile de circulație a persoanelor din timpul pandemiei; invită Agenția să monitorizeze în continuare situația amenințărilor cibernetice și să ia măsurile care se impun;

7. ia la cunoștință „Raportul pe 2020 privind calitatea aerului în Europa" prezentat de Agenție, care probează cu documente impactul restricțiilor de circulație a persoanelor asupra calității aerului în orașele europene, pornind de la situația unică cauzată de pandemia de COVID-19;

8. subliniază că Agenția pune la dispoziție informații solide și independente cu privire la starea mediului; salută calitatea rezultatelor obținute în 2020, inclusiv în ceea ce privește evaluarea efectului măsurilor de limitare a circulației persoanelor în contextul pandemiei de COVID-19 asupra concentrațiilor de poluanți atmosferici, crearea unui nou portal privind emisiile industriale, colectarea primelor date privind emisiile de CO_2 generate de vehiculele grele și pregătirea pentru viitoarele rapoarte privind emisiile de CO_2 în condiții reale de activitate;

9. reamintește că, în 2020, Agenția a realizat Raportul pe 2020 ([2]) privind starea mediului, precum și evaluări și documente de informare pe teme precum gestionarea și tratarea deșeurilor biologice, materialele plastice biodegradabile, provocările emergente legate de gestionarea deșeurilor în Europa, calitatea aerului și poluarea fonică și modul în care Europa va fi afectată în secolul 21 și ulterior de principalele pericole climatice, cum ar fi secetele, inundațiile, incendiile forestiere și creșterea nivelului mării;

Politica de personal

10. ia act de faptul că la 31 decembrie 2020 schema de personal era completată în proporție de 96,92 %, fiind numiți trei funcționari permanenți și 123 de agenți temporari din totalul de 130 de posturi autorizate de bugetul Uniunii (124 de posturi autorizate în 2019); constată că în 2020 la Agenție au mai lucrat 71 de agenți contractuali și 12 experți naționali detașați;

11. regretă faptul că nu s-a asigurat un echilibru între numărul membrilor personalului de sprijin, responsabil cu sarcinile de administrare și coordonare, și numărul membrilor personalului operațional, care dezvoltă conținuturile; propune ca Agenția să primească mai mult personal de sprijin, pentru a i se putea garanta funcționarea;

12. remarcă distribuția pe sexe echilibrată a personalului din conducerea superioară a Agenției, 5 membri din 8 (62,50 %) fiind bărbați; remarcă distribuția pe sexe echilibrată în consiliul de administrație al Agenției, unde 16 membri din 30 (53,34 %) sunt bărbați; remarcă distribuția pe sexe echilibrată la nivelul întregului personal al Agenției, 111 posturi din 203 (54,68 %) fiind ocupate de femei; subliniază însă că, la recrutarea de personal nou și în legătură cu promovările, Agenția ar trebui să țină seama de faptul că competențele, cunoștințele și experiența candidaților sunt factorii cei mai importanți; subliniază că ar trebui să se țină seama și de necesitatea unui echilibru geografic între membrii personalului;

13. constată, din observațiile din descărcarea de gestiune pentru 2019 referitoare la activele limitate, că Agenția continuă să îi transmită Comisiei evaluarea sa privind necesarul de resurse; constată, de asemenea, că necesarul de astfel de resurse nu este întotdeauna acoperit, nici întotdeauna inclus în proiectul de buget prezentat de Comisie; invită Comisia și Agenția să elaboreze un plan viabil astfel încât Agenția să dispună de resursele necesare pentru a-și acoperi nevoile și îndeplini sarcinile și să îi comunice autorității care acordă descărcarea de gestiune cum evoluează această situație;

([2]) Mediul european în 2020 – situația actuală și perspective, https://www.eea.europa.eu/soer/2020

14. este preocupat de numărul mare de membri ai Consiliului de administrație al Agenției, ceea ce îngreunează procesul decizional și generează costuri administrative considerabile;

15. constată, legat de răspunsurile la chestionarul standard, că în 2020, în legislația privind finanțarea durabilă, Comisia a desemnat Agenția să îndeplinească sarcini de suport și a prevăzut un post de agent temporar și un post de agent contractual, mărind implicit cu 0,3 milioane EUR subvenția pe care o primește Agenția de la Uniune, oferindu-i astfel personalul necesar pentru a îndeplini sarcinile în plus; constată, de asemenea, că Parlamentul a modificat bugetul Agenției pe 2020, majorând subvenția de bază cu 1,3 milioane EUR și acordând cinci posturi de agenți temporari și două posturi de agenți contractuali pentru a-i da Agenției resurse cu care să facă față la noile sarcini care îi revin în temeiul Pactului verde european, în special sarcina de a combate schimbările climatice și pierderea biodiversității;

16. constată, în privința acțiunilor întreprinse ca urmare a raportului de descărcare de gestiune pe 2019 referitor la orientările privind personalul, că Agenția și-a revizuit politica privind posturile sensibile și a adoptat, la 3 decembrie 2020, decizia Consiliului său de administrație cu privire la Orientările AEM privind identificarea și gestionarea posturilor sensibile, în conformitate cu recomandările Curții de Conturi;

17. salută eforturile legate de politica de personal privind promovarea telemuncii și a unei vieți sănătoase și continuă să încurajeze Agenția să dezvolte mai departe un cadru de politici pe termen lung privind resursele umane, care să abordeze echilibrul dintre viața profesională și cea privată, îndrumarea și dezvoltarea carierei pe tot parcursul vieții, echilibrul de gen, telemunca, echilibrul geografic și recrutarea și integrarea persoanelor cu handicap;

Achizițiile publice

18. constată că Agenția desfășoară activ proceduri de achiziții publice comune cu Comisia; observă că Agenția se axează pe trecerea la procese de administrare electronică (achiziții publice, finanțe și resurse umane), ceea ce i-a mărit eficiența și a ajutat-o să treacă rapid și fără sincope la un regim de telemuncă la începutul pandemiei de COVID-19;

Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese și transparența

19. ia act de măsurile în vigoare aplicate de Agenție și de efortul constant pe care îl depune pentru a asigura transparența, a preveni și gestiona conflictele de interese și a asigura protecția avertizorilor de integritate;

20. află, legat de acțiunile întreprinse ca urmare a raportului de descărcare de gestiune pe 2019, că membrilor Consiliului de administrație al Agenției li se reamintește în permanență obligația de a pune la dispoziție CV-uri și declarații de interese care să fie publicate pe site-ul Agenției; are convingerea că publicarea CV-urilor și a declarațiilor de interese ale membrilor Consiliului de administrație ar trebui să fie obligatorie și nu să se facă în mod voluntar; invită Agenția să se asigure că membrii Consiliului de administrație se supun acestei cerințe, precum și să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune despre cum evoluează situația;

Controlul intern

21. ia act de evaluarea cadrului de control intern efectuată de Agenție și de concluzia la care a ajuns că, deși în anii precedenți unele principii de control intern au fost aplicate și au funcționat bine, se pare că acum aceste principii sunt aplicate sau își ating scopul doar parțial; ia la cunoștință concluzia Agenției că conducerea trebuie să vină cu un răspuns prompt la acest nou mod de lucru; remarcă faptul că, în pofida situației nesigure legate de COVID-19, sistemul de control intern al Agenției arată că personalul Agenției a reușit să se adapteze rapid la situație și a dus la îndeplinire programul de lucru prevăzut pentru 2020, integrând noi proceduri în acțiunile sale;

Răspunsul la pandemia de COVID-19 și continuitatea activității

22. ia act de ideea Agenției, ca răspuns la restricțiile impuse în contextul pandemiei, de a introduce recrutarea online, susținută de implementarea platformei de recrutare Systal, care a permis Agenției să ducă la capăt un număr mare de recrutări în 2020 și să păstreze o rată scăzută de posturi vacante la sfârșitul anului;

23. remarcă că acțiunile Agenției ca reacție la pandemia de COVID-19 și restricțiile aferente au avut un impact pozitiv asupra majorității datelor privind performanța de mediu a Agenției pe 2020, indicând o scădere substanțială a emisiilor de gaze cu efect de seră generate de misiuni și reuniuni (o scădere de circa 90 % față de media din perioada 2015-2019) și reduceri însemnate la consumul de energie electrică, încălzire, apă, hârtie și deșeuri datorită numărului mai mic de angajați prezenți la sediul Agenției; invită în acest sens Agenția să aplice în operațiunile din anii următori învățămintele trase în urma pandemiei;

Alte observații

24. salută decizia Agenției de a-și întări angajamentul de a trece de la operațiuni favorabile climei la operațiuni neutre din punct de vedere climatic, în conformitate cu obiectivele climatice mai stricte ale Uniunii;

25. invită Agenția să continue să promoveze cooperarea cu alte agenții ale Uniunii și organizații internaționale, pentru a evalua mai bine impactul activității umane asupra mediului, precum și dialogul cu părțile interesate și cu cetățenii;

26. salută eforturile depuse de Agenție pentru a crea un cadru de lucru ecologic, precum și toate măsurile luate de Agenție pentru a-și reduce amprenta de carbon și consumul de energie și pentru a realiza un flux de lucru fără hârtie; constată, în privința acțiunilor întreprinse ca reacție la observațiile din raportul de descărcare de gestiune pe 2019 legate de eficiența costurilor și practicile ecologice, că clădirea de birouri a Agenției datează din secolul 19 și, ca urmare, opțiunile de îmbunătățire a eficienței energetice a sediului sunt limitate; reține că în cadrul sistemului său de management de mediu Agenția se angajează să își îmbunătățească în permanență performanța energetică totală înlocuind anumite ferestre din clădire și trecând pe mai multe etaje la amenajarea spațiului de lucru în funcție de activități, ceea ce va mări și mai mult performanța energetică per unitate de suprafață; un alt fapt demn de remarcat este că Agenția achiziționează 100 % din energia electrică din surse regenerabile; invită Agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cum evoluează situația în acest domeniu;

27. constată, în privința acțiunilor întreprinse ca reacție la observațiile privind accesibilitatea, că Agenția nu și-a organizat încă platformele online astfel încât să poată fi accesate de persoanele cu dizabilități;

28. reamintește importanța creșterii nivelului de digitalizare a Agenției în funcționarea și gestionarea internă, dar și pentru a accelera digitalizarea procedurilor; subliniază că este necesar ca Agenția să continue să fie proactivă în această privință, pentru a evita cu orice preț decalajul digital între agenții; atrage totuși atenția asupra faptului că trebuie luate toate măsurile de securitate necesare pentru a evita orice risc pentru securitatea online a informațiilor prelucrate; invită Agenția să accelereze procesul de elaborare a politicii sale în materie de securitate cibernetică, finalizată până la 31 ianuarie 2022, și să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune;

29. constată, în privința acțiunilor întreprinse ca reacție la observațiile privind popularizarea rezultatelor obținute, că în 2020 Agenția a pus la punct activități de informare online și a stimulat formate inovatoare, precum evenimentele de lansare, seria „Ask an expert” și dezbateri; reține că Agenția participă la un proiect inter-agenții pentru a-și îmbunătăți indicatorii asociați cu potențialul de comunicare; constată că în 2020 numărul sesiunilor înregistrate pe site-ul Agenției a fost de peste 8 milioane; invită Agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune ce schimbări are de gând să facă pentru a mări funcționalitatea prezenței sale online;

30. constată, legat de acțiunile întreprinse în urma observațiilor Curții privind acoperirea mediatică, că Agenția devine tot mai vizibilă ca o sursă de încredere pentru cunoștințele despre mediu și climă la nivelul Uniunii; remarcă faptul că în 2020 Agenția a publicat 25 626 de articole în mass-media, o creștere de 80 % față de 2019, și a ajuns la 178 593 de urmăritori combinați, ceea ce reprezintă o creștere de 56 % față de 2019;

31. face trimitere, pentru alte observații cu caracter orizontal care însoțesc decizia privind descărcarea de gestiune, la rezoluția sa din 4 mai 2022 ([3]) referitoare la performanțele, gestiunea financiară și controlul agențiilor.

([3]) Texte adoptate, P9_TA(2022)0196.